

Διεθνές ταμείο για τη Φύση

Γεννήθηκε στο Ρίο, στη Διάσκεψη για την προστασία του Περιβάλλοντος

Η ρήση του Δημοσθένη: «Δείδη χρημάτων...» είναι πάντα επικαίρη. Γι' αυτό και τα χείρα σύσταση του Παγκοσμίου Ταμείου Περιβάλλοντος, όπως μας πληροφορεί το άρθρο του κ. Αντ. Αιβιεράτου, αποτελεί απόδειξη της ανωνίας αυτής αλήθειας. Που θα κάνει πράξη τις θεωρίες και τις συνθήκες που υπογράφηκαν στο «Ρίο».

Για την Καθημερινή
Κ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ

Η γέννηση ενός μεγάλου διεθνούς οργανισμού δεν είναι κάτι που συμβαίνει κάθε μέρα.

Θα πρέπει, λοιπόν, να συγκυρηθεί το γεγονός ότι ξαναγυρίζουμε σ' ένα θέμα που μοιάζει ξαναεπιβεβλημένο. Οι λόγοι της επιστροφής είναι δύο. Ο πρώτος και σημαντικότερος είναι η απόφαση που πάρθηκε στο Ρίο Ιανέριο να χρησιμοποιηθεί το «Παγκόσμιο Ταμείο για το Περιβάλλον», το «Global Environment Facility» - «GEF», ως ο μηχανισμός διαχείρισης των κεφαλαίων στήριξης κάθε ενέργειας που θα ευναιχίστηκε διατήρηση υγιούς περιβάλλοντος. Ένα είδος «Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου» του περιβάλλοντος όπως το χαρακτηρίσαμε ένας γνώστης του θέματος. Ο δεύτερος είναι η δημοσίευση της απόφασης της Συνέλευσης των 32 χωρών που αποτελούν τα ιδρυτικά μέλη του οργανισμού, για την αναδιοργάνωση του GEF και την

1. ...α του προς το μέλλον. Το κείμενο που ακολουθεί είναι περίπου η μετάφραση του αντίστοιχου αγγλικού που δόθηκε στη δημοσιότητα, μετά τη Γενική Συνέλευση της 29-30 Απριλίου 1992 στην Ουάσινγκτον. Ο Chairman του GEF κ. Mohamed T. El-Ashry, χαρακτήρισε τη συγκέντρωση ως ιστορική. «Παρέχει μια σημαντική απόδειξη της διεθνούς συνεργασίας και δέσμευση προκειμένου να βελτιωθεί το περιβάλλον της υδρόγειου», δήλωσε.

Ας αρχίσουμε από την οργα-

νωτική μορφή του GEF. Η παγκόσμια τράπεζα (World Bank) θα διαχειρίζεται τα προγράμματα επενδύσεων του GEF θα δρο ως επιτροπός-θεματοφύλακας (trustee) και θα παρέχει την γραμματειακή υποστήριξη. Το πρόγραμμα Ανάπτυξης των Η.Ε. (UNDP) θα παρέχει την τεχνική υποστήριξη, την προετοιμασία των προγραμμάτων και την ικανότητα λειτουργίας των. Το «πρόγραμμα των Η.Ε. για το Περιβάλλον» (UNEP) θα εξασφαλίζει την ακεραιότητα της επιστημονικής

Του **ΑΝΤ. Δ. ΑΙΒΙΕΡΑΤΟΥ**

και τεχνικής καθοδήγησης του GEF. Οι μη κυβερνητικές οργανώσεις και οι ιδιωτικός τομέας αναμένεται ότι θα συνδράμουν το έργο του GEF, αλλά στη δημοσίευσή δεν αναφέρονται οι σχετικές διαδικασίες.

Σχήμο-πλότος

Το GEF δημιουργήθηκε ως σχήμο-πλότος το 1990 προκειμένου να βοηθήσει τις αναπτυσσόμενες χώρες στην αντιμετώπιση περιβαλλοντικών προβλημάτων σε τέσσερις κύριες περιοχές/την κλιμακτική αλλαγή/ την βιοποικιλότητα/ διεθνή ύδατα, και την μείωση της ζήτησης του οξυγόνου. Από δω και πέρα παραμένει ως είδος και πέρα παραμένει ως είδος και πέρα παραμένει ως είδος. Οι κυβερνήσεις που μετέχουν στο GEF συζητήσαν το πρόγραμμα «The GEF - Beyond the Pilot Phases», σε δύο συναντήσεις στη Γενεύη τον Δεκέμβριο του 1991 και τον Φεβρουάριο 1992. Το τελικό κείμενο διαμορφώθηκε στην Ουάσινγκτον. Μια περίληψη ακολουθεί.

Το GEF θα παρέχει δωρεές και δάνεια επί του επιτευχθέντος κόστους έργων, για την επίτευξη συμπεφωνημένου για την υδρόγειο περιβαλλοντικού οφέλους.

Υποστήριξη

Το GEF θα χρηματοδοτεί δραστηριότητες επωφελείς για το περιβάλλον της υδρό-

γείου. Θα συνεχίσει να παρέχει υποστήριξη στους τέσσερις τομείς που συγκεντρώνει την προσοχή του. Η υποβάθμιση της γης, δηλ. η ερήμωση και η αποδόσωση είναι προβλήματα εκτέλεση προς χρηματοδότηση.

Το GEF συμπαρατίσεται σε προσπάθειες ομάδων κρατών να συνάψουν συμφωνίες για το περιβάλλον, εφόσον τα κριτήρια επιθυμούν.

Το GEF θα χρηματοδοτεί εθνικά προγράμματα τα οποία εξασφαλίζουν συγκροτημένη ανάπτυξη (sustainable development).

Το GEF θα στηθεί με τη βοήθεια δυνάμεων που υπάρχουν αναπτύσσοντας τη δημιουργία νέων, όπως σημειώθηκε κίωλας στην αρχή, θα είναι διαφανές κατά τη διαχείρισή και θα διατηρήσει την ευελιξία, που θα του επιτρέπει να αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με τις εκάστοτε ανάγκες.

Η Διοίκηση

Ο τρόπος Διοίκησης του αναδιοργανωμένου GEF θα αντικατοπτρίζει αυτές τις αρχές. Η συμμετοχή όλων θεωρείται ως το κλειδί της επιτυχίας του Ταμείου. Οι κυβερνήσεις που μετέχουν στο GEF συγκροτούν τη Συνέλευση των Συμμετόχων η οποία κανονικά θα παίρνει αποφάσεις με την αρχή της συναίνεσης. Όταν αυτό θα αποδεικνύεται αδύνατο, θα χρησιμοποιείται ένα σύστημα ψηφοφορίας τέτοιο ώστε να υπάρχει μια ισοδίκαιη παρουσία των υπό ανάπτυξη κρατών ενώ θα αποδίδεται η πρόποση βαρύτητα στις προσπάθειες χρηματοδότησης των κρατών-δωρητών. Για να εξασφαλισθεί ότι οι διαβουλεύσεις δεν θα καταλήξουν ως δυσμενείς χειρίστες, οι μετέχοντες συμφώνησαν ότι ένα είδος συστημικού συστήματος μπορεί να καταστήσει αναγκαίο.

Εφόσον τα συμβαλλόμενα μέλη των Συνθηκών για την Κλιμακτική Αλλαγή και τη Βιοποικιλία αποδεχθούν το GEF ως Χρηματοδοτικό μηχανισμό

(α.σ. πράγμα που συνέβη), αυτά θα είναι αρμόδια και υπεύθυνα για τη χάραξη της σχετικής πολιτικής του GEF. Το τελευταίο θα φροντίζει για την υλοποίηση των στόχων και θα παρέχει κανονικά αναφορές της δραστηριότητας του, προς τα συμβαλλόμενα μέλη.

Συμφωνήθηκε ότι ένας και μόνον, μηχανισμός χρηματοδότησης έχει πολλά πλεονεκτήματα, προκειμένου να γίνει αποτελεσματική η εισροή πόρων, από τις ανεπτυγμένες χώρες ή άλλες που είναι σε θέση να διαθέσουν για την εκτέλεση ολοκληρωμένων προγραμμάτων.

Ευελιξία

Αν κατατεθεί ένα εφάπαξ κεφάλαιο, θα πρέπει να αναπληρώνεται περιοδικά, κάθε τρία χρόνια αν είναι δυνατόν, με μια προκαθορισμένη διαδικασία. Θα πρέπει, επίσης, να συμφωνηθεί η κατανομή των βαρών μεταξύ των κυβερνήσεων. Κεφάλαια που θα διατεθούν για την εκτέλεση των Συνθηκών για την κλιμακτική αλλαγή και την βιοποικιλία, θα πρέπει να διακινούνται με συμφωνίες μεταξύ του GEF και των μόνιμων επιτροπών των Συνθηκών. Τέλος, ένα κεφάλαιο θα παραμείνει χωρίς συγκεκριμένους στόχους προκειμένου να δοθεί στο GEF η δυνατότητα ευελιξίας στον προγραμματισμό των δραστηριοτήτων του.

Η δημοσίευση του GEF προσαρμόζει και τον αρμόδιο για την παροχή πληροφοριών Κ.Τ.Τ. Είναι ο Nicholas Van Praag. GEF Headquarters: Washington D.C. 20433 USA Tel. (1202) 47.35.102, fax 47.70.565.

Το GEF αρχίζει τη ζωή του «χωρίς φόβους», όπως λέει ο λόγος μας, κι αυτό δείχνει σοβαρότητα. Όλοι, όσοι ενδιαφέρονται για το περιβάλλον της υδρόγειου, γνωρίζουν ότι μόνον η ανάπτυξη του και η επιτυχία του, μπορούν να μετατρέψουν τα λόγια σε έργα. Και το εύχονται.